

1 EKİM  
ULUSLARARASI YAŞLILAR GÜNÜ

Yaşlanma doğal bir süreç olmakla birlikte, bu süreçte fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden değişiklikler meydana gelmektedir. Yaşlılık, toplumların sosyal ve kültürel özelliklere göre değişebilen bir kavram olsa da çoğu ülkede 65 ve üstü yaşı grup olarak kabul edilmektedir. Birleşmiş Milletler ise yaşlılık sınırını 60 yaş olarak belirlemiştir.<sup>1,2</sup>

Dünyada yaşlı nüfus hızla artmaktadır. İki bin ve 2050 yılları arasında, 60 yaş üstü nüfusun, dünya nüfusu içindeki payının yaklaşık iki kat artarak % 11'den % 22'ye çıkması beklenmektedir. Aynı zaman diliminde 60 yaş üzeri nüfusun da 65 milyondan iki milyara çıkması beklenmektedir.<sup>3</sup>

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yaşlı nüfusta artış görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu 2014 yılı verilerinde yaşlı nüfus sayısı 6 milyon 192 bin 962 olarak belirtilmiş ve yaşlı nüfusun tüm nüfus içindeki payı % 8 olarak tespit edilmiştir. Bu payın 2023 yılında %10,2, 2050 yılında %20,8, 2075 yılında ise %27,7 olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye, en yüksek yaşlı nüfus payına sahip ülkeler sıralamasında 228 ülke arasında 94. sırada yer almıştır.<sup>4</sup>

Sosyo-ekonomik gelişme ve halk sağlığı stratejileriyle birlikte artan yaşam beklentisi, azalan doğurganlık sonucu olarak hemen hemen her ülkede, herhangi bir yaş grubuna göre 60 yaş ve üzeri kişilerin tüm nüfus içindeki payı hızla artmaktadır. Bu dönüşüme bağlı olarak yaşlıların sağlıklarını ve fonksiyonel kapasitelerini en üst düzeyde tutmak ve sosyal katılımlarını, güvenliklerini sağlama konusunda zorluklar yaşanmaktadır.<sup>5</sup>

İlerleyen yaşla birlikte yaşlanma ve buna bağlı olarak görülen değişiklikler kaçınılmazdır. Bu süreçte meydana gelen fizyolojik, psikolojik ve sosyal değişiklikler kişilerin yaşam kalitesini etkiler. Genetik, daha önce yaşanan sağlık problemleri ve kişinin sağlık davranışları yaşlılıktaki duruma etkilidir.<sup>1</sup> Bu durum bazı sorunlara neden olmaktadır. Bunlardan bazıları; kalp ve damar hastalıkları, serobrovasküler hastalıklar, diyabet, Alzheimer ve diğer demans çeşitleri, kanser gibi sağlık problemleri, yaşlılara karşı kötü muamele sonucunda ciddi fiziksel yaralanmalar ve uzun vadeli psikolojik sorunlar, sosyal ve ekonomik sorunlar, barınma ve yaşlılığa uyum sorunları olarak söylenebilir.<sup>1,3</sup>

Yaşlıların sorunları ve önlenmesi adına farkındalık yaratmak oldukça önemlidir. Bu amaçla 14 Aralık 1990 günü Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından her yıl 1 Ekim tarihi **Uluslararası Yaşlılar Günü** olarak kabul edilmiştir. Her yıl yaşlı sorunlarına dikkat çekmek amacıyla bir konu belirlenmektedir. Bu yılın (2015) ana konusu **Tüm Yaşları Kapsayan ve Sürdürülebilir Kentsel Çevre (Sustainability and Age Inclusiveness in the Urban Enviroment)** olarak belirlenmiştir.<sup>6</sup>

<sup>1</sup> Güler Ç, Akın L. Halk Sağlığı Temel Bilgiler Cilt 3, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2012.

<sup>2</sup> [Internet] <http://www.who.int/healthinfo/survey/ageingdefnolder/en/> Erişim: 29.09.2015.

<sup>3</sup> [Internet] <http://www.who.int/ageing/about/facts/en/> Erişim 28.09.15.

<sup>4</sup> [Internet] <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18620> Erişim: 29.09.2015.

<sup>5</sup> [Internet] <http://www.who.int/topics/ageing/en/> Erişim: 28.09.15.

<sup>6</sup> [Internet] <http://www.un.org/en/events/olderpersonsday/> Erişim: 28.09.15.

Bu doküman Dr. Didem Daymaz ve Dr. Dilek Aslan tarafından 30.9.2015 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Daymaz D, Aslan D. 1 Ekim Uluslararası Yaşlılar Günü. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-[Internet] <http://www.halksaqliqi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:30.9.2015.

## HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-71

Uluslararası Yaşlılar Günü 25. yıldönümü 2015 etkinlikleri 2016 yılında da devam edecek etkinliklerle birlikte, sadece yeni kentsel çevrelerin yaşlılar üzerindeki etkileri değil aynı zamanda yaşlıların yeni kentsel çevreler etkileri üzerinde durulması planlanmaktadır. Dünya çapında insanların şehirlere göçü yüksek hızla gerçekleşmektedir. 2030 yılında her on kişiden altısının şehirlerde yaşaması beklenmektedir. Kentleşmeyle birlikte bu alanlardaki yaşlı sayısı da hızla artmaktadır. Bu nedenle doğru planlanmış şehirler yaşlılar için daha kolay elde edilebilir ve daha güvenli kentsel çevre ve konut sunmanın yanı sıra daha çok gelir elde etme ve daha iyi eğitim olanakları sağlar. Yaşlı insanlara sunulan güvenli, ulaşılabilir ve uygun ulaşım gibi hizmetler, bu kişilerin sosyalleşmesini, topluma katılımı ve bağımsızlığı için oldukça önemlidir.<sup>7</sup>

---

<sup>7</sup> <http://undesadspd.org/Ageing/InternationalDayofOlderPersons.aspx> erişim:29.09.15.

*Bu doküman Dr. Didem Daymaz ve Dr. Dilek Aslan tarafından 30.9.2015 tarihinde hazırlanmıştır.*

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Daymaz D, Aslan D. 1 Ekim Uluslararası Yaşlılar Günü. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-[İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>. Erişim:30.9.2015.